

19.9.36

פוריעים מפי הרדיו המצרי שבישיבת הקבינט אחמול דנו
על הכרזת מלחמה, והסכימו לדעת הנציב ודיל שאין להכריז (לפי שעה?)
מצב מלחמה, היות ומתנהל עוד מו"מ עם הערבים.

דבר זה אינו הולם הידיעות שיש בידינו, ואם השומעים
לא טעו ברדיו - היתה החלטה כנראה לבלי הכריז עדיין מצב מלחמה,
למען הקל על הועד הערבי להפסיק השביתה מבלי לחץ ואיום של
מצב מלחמה.

היום מתאסף הועד "העליון" בלויית מוזמנים מחוגים
שונים. לא אהיה מופתע אם בכל זאת יכירו שמוטב להם להודיע -
כמובן בכל מיני אמתלאות - על הפסקת השביתה.

היפסק אז גם הטירור? דבר זה קשה לי להעלות על דעתי.
ואיני רואה איך יוכלו להמנע מהכרזת מצב מלחמה. איך יפרקו בלי
זאת את הנשק מידי הכנופיות?

בחמש לפנות ערב הודיעני גרוויצקי בשם הגרמני שלו
שהועד הערבי החליט להמשיך השביתה. כל הועדים המקומיים דרשו
זאת ממנו.

20.9.36

שלחנו את ב.ג'. למצרים למו"מ עם יעקב גוטיין.
לרוב אין ויזה מצרית, ומחלת דיזנטריה - כנראה אנושה - מונעת
בכלל את נסיעתו מח"א. - היתה לשלשחנו (משה, ג'וזף ואני) שיחה

לפני נסיעתו. שאלה א) מה נציע להם כמוצא פן המצב הנוכחי. -
חשובתי: אין אנו נתבעים לחשובה. לא שאלו דעתנו לפני המהומות
ואין אנו חייבים לתת להם מוצא. אילו היינו מגיעים לידי ברית
עם הערבים - שכל הקבוצות, החל מרגיב וגמור בפוזי, היו מקבלות -
בין שברית זו היא סופית ובין שהיא זמנית, היינו, לדעתי, יכולים
לתת להם מוצא. דבר זה אינו ריאלי, כמובן, ואין דאגתם עכשיו
עלינו.

שאלה ב') מה נציע להם. לדעתי אין אנו יכולים וחייבים
להציע שום הנחות, ונקודת המוצא בבירור לא יכל להיות חביעה מאתנו
להנחות. אפשר להגיע לידי הסכם אך ורק אם מתחילים מהנחה של
עזרה הדדית (במקום הפרעה הדדית). אנו גוכל להציע לערבים
מה שנצטרך להציע לשופט ישר, נייטרלי ונבון. שופט כזה יכול
לשאל אותנו שלוש שאלות: א) איך נבטיח זכויות הערבים בארץ
כיחידים?

ב) איך נבטיח זכויות הערבים בארץ כקבוצה לאומית?
ג) איך נבטיח האינטרסים של האומה הערבית בכללה -
בנוגע לארץ.

א) מחייב אי-נישול, אי-שלילת עבודה ואם יש הסכם גם
עזרה חיובית להסבת המצב.

ב) מחייב פריטי בנציגות פוליטית. אמנם בתקופה זו
יש בפריטי מבחינה ערבית הנחה ליהודים ולא להיפך, אבל יש בה
חשובה מכרעת ל"פחד" הערבי משלטון יהודי.

ג) נפחר ע"י פדרציה.

אמרתי לג'וזף שיחאמץ לא להביא לידי ניתוק, שימנע מדיון על הפסקת עליה, ואם תתעורר שאלת הגבלה מספרית לא יתן תשובה חיובית או שלילית, אלא ינסה לברר מהו גבול המכסימום של הצד השני.

- בצהרים בא אצלי הנקוק, פרופ. להיסטוריה במנצ'סטר. שאלני על קנטוניזציה. אמרתי שגם היהודים וגם הערבים יתנגדו, הדבר סותר את המנדט, ואין לעשות זאת אלא בהסכם יהודי ערבי, ולכן אין זו הצעה מעשית. הסברתי לו עמדתנו בשאלת העליה - לפי יכולת הקליטה. מה נענה לערבים לפחד הרוב? - עניתי: פדרציה. אח"כ שוחחנו על ההסתדרות. הוא הולך לת"א וישהה בה ימים אחדים. יתהה על מהות ההסתדרות, פעולתה ומפעליה.

- באה אצלי משלחת ספרדית: אטיאס, אלמאליח, ב.צ. בקרב הספרדים "מרד" - אינם בזה"פ, אינם משוחפים בשום דיון. דורשים לספח באי כוחם לזה"פ, לועדה פוליטית וכו' וכו'; אמרתי: 'זה"פ - מוסד ההסת' הציונית, ואין צרופים חלים בו, ההנהלה תכנס מסיבה של המפלגות לשם אינפורמציה ונזמין גם באי-כוח הספרדים. יוכלו גם לעורר שאלות ולהציע הצעות. - דורשים גם איש לועדה המכינה בשביל ועדת הכתר.

- בערב סעדתי אצל הנציב. היתה כמעט כל הפקידות: ז'ונסון, מילס, בומן, הרון, מודי, דיל, בריגדיר ווטן ועוד קצין אחד. הפקידים שינו טעמם ומבקשים ידידותנו. ההרגישו בשנוי בלונדון או פחד ועדת המלך עליהם? ז'ונסון שהיה שכור

השתפך באהבתו לתעשיה, והתפאר שהעביר בועדה שיש בה יהודי אחד
ושלושה ערבים המלצות לטובת הגנת התעשיה היהודית. כשאמרתי
שהצבא יאכל את העודף - אמר: חסמוך עלי. לא אתן שיגעו בו.
וסיפר בסוד שבמשך חודש אבגוסט נוספו לו עשרת אלפים לא"י.
בזמן מרוצה מהישוב החקלאי שלנו - אבל לא מת"א.
אמרתי לו בלונדון יש שמונה מיליון חושבים, ומדוע לא יהיה
אצלנו לכל הפחות מליון?

- אחרי הארוחה דיברתי עם דיל. פניו מפיקים תבונה
ומרץ. שאלני על יחסינו עם הערבים, אם יש לי ידידים ערבים
ואם אני ממשיך בקונטקט אהם, אם הם מסוגלים להבין אותנו
ואנחנו אותם. באמצע השיחה נקראתי לנציב.
הנציב שאלני על אנגליה ועל ויצמן. דיברנו על המצב
העולמי, וסיפרתי לו על שיחותי עם מפלגת העבודה בדבר צורך
הזיון באנגליה. הביע דעתו שאחרי החלטת מפלגת העבודה לטובת
הזיון יתרכו המתנדבים לצבא. אמרתי לו שיעצתי לירידינו היהודים
להקים גדוד יהודי באנגליה.
דיבר בבוז ובביטול על "המנהיגים" הערבים ועל עבדאלה.

ת"א, 22.9.36

בערב פגישה אצל הופייין לענייני הנמל. י. טולקובסקי,
משה, אליעזר, רמז, אליהו ואני.
בקטין סבור שהצפון לא יצלח. אין להשתמש בירקון